

Landelijk Gemeentelijk Netwerk 16 – 27

Nieuwsbrief 3, mei 2026

Transitiearena Perspectief voor jongvolwassenen: school en werk

03 juni 2026
09:30-13:30 uur
Utrecht

Op 3 juni organiseert Movisie een transitiearena Perspectief voor jongvolwassenen met als focus: school en werk. School en werk zijn essentiële punten die op orde moeten zijn om op eigen benen te staan: een belangrijk leefdoel van de Big 5. Veel jongeren willen niets liever dan een plek vinden waar ze kunnen meedoen, leren en groeien. Toch ervaart een groeiende groep jongeren door stress, schulden, instabiele woonsituaties, schooluitval en/of mentale klachten drempels en neemt de afstand tot onderwijs en werk toe.

Tijdens de transitiearena verzorgt Ingrado een inhoudelijke bijdrage over actuele ontwikkelingen op het thema. Ook komen initiatieven aan bod waarin het lukt jongeren kansen te bieden op ontwikkeling en perspectief. Hoe doen deze initiatieven dit? Wat werkt in hun aanpak? Wat zijn succesfactoren? Meedoen? Meld je [hier](#) aan!

10 juni 2026
10:00-10:45 uur
Online

Webinar: Ondersteuning bij 18 worden AMV'ers

Stichting SAMAH organiseert een webinar over het onderwerp 'ondersteuning bij 18 jaar worden' voor betrokkenen bij de opvang, begeleiding en zorg voor Alleenstaande Minderjarige Vluchtelingen (AMV'ers). Welke ondersteuning hebben jongeren nodig in de overgang naar 18 jaar? In het webinar komen o.a. deze vragen aan bod en biedt SAMAH actuele inzichten, methodische handvatten en voorbeelden uit de eigen werkpraktijk en concrete tips van jongeren zelf. Aanmelden kan via deze [link](#).

Artikel Digitale Lunchspecial 'Naar duurzame support voor jongeren in de leeftijd van 16-27 jaar in jouw gemeente'

Het Landelijk Gemeentelijk Netwerk 16-27 organiseerde in december 2025 en in januari 2026 een digitale lunchspecial voor gemeenten over het belang van duurzame support voor jongeren (16-27 jaar) in een kwetsbare situatie. Tijdens de lunchspecial van januari kwam o.a. Els Bijman van FACTOR-i aan het woord. Zij vertelde over het belang van samenwerking met het informele netwerk rond jongeren. Familie, vrienden of andere vertrouwenspersonen staan dichtbij jongeren en zijn vaak langduriger betrokken dan professionals. In haar toelichting op de extra van circulaire zorg werd duidelijk dat het versterken van het eigen netwerk geen visafje is, maar een randvoorwaarde voor duurzame support.

Het gemeentelijke praktijkvoorbeeld kwam uit Groningen. Programmamanager Sierd-Jan Jongstra gaf toelichting over het netwerkversterkend werken voor jongeren in de leeftijd van 16-27 jaar in de gemeente. Zo integreert Groningen de JIM-methode in de primaire werkwijze voor jongeren die vanuit jeugdhulp 18 jaar worden én jongeren die pas na hun 18e jaar in beeld komen van hulpverlening. De gemeente organiseert het zo laagdrempelig mogelijk en gaat proactief op aanbieders af. Daarbij kijkt Groningen niet alleen naar jeugdhulpaanbieders met verblijf, aanbieders van ambulante WMO, maar bijvoorbeeld ook naar het Doorstroompunt en werkcoaches. Benieuwd naar het hele artikel over de lunchspecial? Lees het [hier](#)!

Convenant 'Stevige lokale teams'

Op 24 maart 2026 is het [Convenant Stevige lokale teams](#) ondertekend. In het convenant spreken gemeenten, rijk en uitvoeringspartners af om de werkwijze van lokale teams meer te uniformeren en te versterken. Deze versie van het convenant is de eerste vervolgstap op het [Richtinggevend Kader](#). De afspraken richten zich in de eerste plaats op de situatie van jeugdigen en gezinnen, aangezien het opstellen van dit document voortkomt uit een afspraak binnen de Hervormingsagenda Jeugd.

Zo moeten inwoners met hun hulpvraag op één herkenbare plek terecht kunnen, werken lokale teams nauwer samen met onder andere huisartsen en andere partners, en wordt waar mogelijk ervaringsdeskundigheid ingezet. Het convenant vertaalt bestaande uitgangspunten naar concrete afspraken over samenwerking en organisatie, zodat ondersteuning toegankelijker, samenhangender en minder afhankelijk van de woonplaats wordt. In de aanloop naar dit convenant en de bredere reikwijdte van lokale teams werd echter duidelijk dat de ingezette beweging om betrokkenheid van een grotere groep partners vraagt. Besloten is daarom tot een 'modulair' convenant, waarbij de huidige afspraken rond jeugd en gezin later aangevuld worden met (in ieder geval) modules met afspraken rondom ondersteuning van volwassenen en de pedagogische basis.

In het convenant is (beperkt) aandacht voor de overgang naar volwassenheid. In de module met aanvullende afspraken (pagina 8) is opgenomen dat VNG/gemeenten - vanuit hun verantwoordelijkheid als opdrachtgever - ervoor zorgen dat in de lokale teams de juiste kennis, expertise en informatie over de doelgroep 16-27 aanwezig is. Waarbij aandacht is voor het tijdig opstellen van een toekomstplan rondom de 'Big 5' en de betrokkenheid van bijvoorbeeld een jongerenregisseur bij de uitvoering en coördinatie ervan. De komende periode werkt de VNG samen met partners aan de verdere uitwerking van het convenant 'Stevige lokale teams'.

Basisafspraken regionale samenwerking Zorg en Welzijn voor mbo-studenten

Gemeenten, mbo-scholen en het Rijk slaan de handen ineen om de gezondheid en het welzijn van mbo-studenten te verbeteren. In het [rapport 'Basisafspraken voor regionale samenwerking Zorg en Welzijn voor mbo-studenten'](#) staan 12 basisafspraken voor het vroeg signaleren van problemen en het organiseren van passende ondersteuning - bij voorkeur op school - centraal. Deze moeten ervoor zorgen dat studenten tijdig passende hulp krijgen, ongeacht waar zij wonen. Door ondersteuning laagdrempelig te organiseren, wordt voorkomen dat jongeren tussen wal en schip vallen.

De basisafspraken bieden een gezamenlijk kader voor duurzame samenwerking tussen onderwijs, gemeenten en zorgpartners in regio's. Ook wordt ingezet op een doorlopende lijn van ondersteuning, met inzet van professionals op scholen tot overdracht naar specialistische zorg. Dit moet bijdragen aan betere studieresultaten en meer kansen voor mbo-studenten op de arbeidsmarkt en in de samenleving. Regionaal kunnen de afspraken concreet uitgewerkt worden binnen de Doorstroompuntregio's, in samenhang met de nieuwe wettelijke (samenwerkings)taken vanuit de [Wet Van school naar duurzame werk](#). In een vervolgmodule op het Convenant Stevige lokale teams wordt specifiek ingezoomd op de samenwerking met partijen uit de pedagogische basis, waaronder het mbo. Daarmee sluiten de basisafspraken voor mbo-studenten logisch aan op bredere lokale en regionale ontwikkelingen in het sociaal domein.

Tot slot: afgelopen december voerde het Landelijk Gemeentelijk Netwerk op verzoek van de VNG een gerichte raadpleging onder haar leden uit, om reacties op te halen op het conceptrapport. Dit leverde vele inhoudelijke reacties op. Veel dank aan de leden die hieraan hebben meegewerkt!

Rapport Toezicht Sociaal Domein AMV'ers

Uit [nieuw onderzoek](#) van Toezicht Sociaal Domein (TSD) blijkt dat alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv'ers) in Nederland te maken hebben met veel onduidelijkheid over onderwijs, begeleiding en hun toekomst. Dit belemmert hun ontwikkeling op school en hun deelname aan de samenleving. Hoewel professionals zich inzetten, schiet de samenwerking tussen gemeenten, scholen en andere organisaties volgens het TSD tekort.

Door frequente verhuizingen missen jongeren continuïteit in onderwijs en ondersteuning, wat leidt tot leerachterstanden en schoolverzuim. Daarnaast is vaak onduidelijk voor zowel jongeren als professionals wie waarvoor verantwoordelijk is. TSD roept gemeenten en ministeries op om meer regie te nemen, duidelijkere afspraken te maken en te zorgen voor meer stabiliteit voor deze kwetsbare groep. Ook pleit TSD ervoor dat deze jongeren bij het verkrijgen van een verblijfsstatus of het bereiken van de leeftijd van 18 jaar de regio niet hoeven te verlaten. Zo wordt voorkomen dat door het vele verhuizen er geen continuïteit is in onderwijs, begeleiding, ondersteuning en hun opgebouwde netwerk.

Voor het onderzoek bekeek TSD in gemeenten Amersfoort, Goes en Smallerland hoe betrokken organisaties (lokaal) samenwerken om onderwijs en participatie te stimuleren. TSD werkte nauw samen met de Inspectie van het Onderwijs. Deze inspectie voert op dit moment een toezichtsonderzoek uit naar de in-, door- en uitstroom in het onderwijs van nieuwkomers van 16 jaar en ouder. De resultaten van dit onderzoek worden in september 2026 verwacht.

Handreiking over methodisch maatwerk

Gemeenten die inwoners beter willen ondersteunen bij complexe problemen, kunnen gebruikmaken van de Doorbraakmethode. Het invoeren van 'methodisch maatwerk' vraagt om een doordachte aanpak, die de hele gemeentelijke organisatie aangaat. De [handreiking 'Methodisch maatwerk zo gewoon mogelijk maken'](#) bevat een stappenplan en schetst wat er nodig is in organisatorisch, juridisch en financieel opzicht.

Handreiking hospitaerverhuur voor gemeenten

Op 20 april organiseerde het Landelijk Gemeentelijk Netwerk 16-27 de digitale lunchspecial 'Hospitaerverhuur als kansrijke woonoplossing voor jongeren in een kwetsbare positie'. In deze lunchspecial zoomden we in op hoe gemeenten extra woonruimte creëert - en tegelijk een vangnet creëert voor jongeren die (dreigend) dak- of thuisloos zijn - met [Kamers met Aandacht](#).

Door de nijpende woningnood en toenemende eenzaamheid van ouderen, neemt het verhuur van een kamer in huis weer in populariteit toe. Een [wetswijziging](#) dit jaar zal hospitaerverhuur bij mensen met een hypotheek vaker mogelijk maken. Daarnaast is bij gemeenten vaak ook aanpassing van de regels nodig. Veel gemeenten hebben namelijk in hun omgevingsplan vastgelegd dat een woning slechts door één (duurzaam samenlevend) huishouden mag worden bewoond. Deze regel voorkomt ongewenste verkamering, maar overblijft ook hospitaerverhuur. Hoewel kamergewijze verhuur niet kan leiden tot overbewing of overlast, is dat bij hospitaerverhuur doorgaans niet het geval. Gemeenten zoeken naar manieren om hun regelgeving zo aan te passen dat hospitaerverhuur mogelijk wordt, terwijl zij grip houden op grootschalige verkamering.

De [VNG-handreiking 'Hospitaerverhuur voor gemeenten'](#) van april 2026 biedt handvatten voor het aanpassen van regels in het omgevingsplan en de huisvestingsverordening. Daarnaast gaat het uitgebreid in op o.a. aanvullende criteria voor hospitaerverhuur, afwegingen bij vergunningverlening, samenwerking met woningcorporaties en maatschappelijke organisaties, en fiscale en financiële gevolgen. Op 11 juni organiseert VNG een webinar over de handreiking. Schrijf je [hier](#) in!

Handreiking 'Inzet van de jongerenregisseur voor (dreigend) dakloze jongeren'

De handreiking ['Inzet van de jongerenregisseur voor \(dreigend\) dakloze jongeren'](#) is geschreven voor gemeenten die nog niet met jongerenregisseurs werken, maar hier wel mee aan de slag willen. Voor de totstandkoming van de handreiking is onder meer gesproken met betrokkenen in Haarlem, Alkmaar, Den Haag en Leiden.

Het document geeft zicht op wat jongerenregisseurs doen, wat het werken met jongerenregisseurs oplevert, en waar je rekening mee moet houden als je in jouw gemeente met jongerenregisseurs aan de slag wilt gaan. De handreiking sluit af met een praktijkbeschrijving waarin de inzet en werkwijze van de jongerenregisseurs in Haarlem wordt beschreven, aangevuld met een ervaringsverhaal van een Haarlemse jongere die door een jongerenregisseur is ondersteund.

Meta-analyse naar effectieve aanpakken tegen schoolverzuim

De inspectie van het Onderwijs heeft studies naar schoolverzuim van de afgelopen 35 jaar onderzocht in een zogeheten meta-analyse. Uit de analyses blijkt dat schoolbrede interventies (gericht op het realiseren van basisvoorwaarden, zoals een gratis ontbijt) en samengestelde interventies (die een combinatie van strategieën vormen, vaak met vroegsignalering en het betrekken van het (in)formele netwerk van scholieren) veelbelovend zijn. Hierbij wordt een preventieve schoolbrede aanpak gecombineerd met gerichte interventies voor specifieke oorzaken voor verzuim. Een dergelijke aanpak bestaat globaal uit de volgende onderdelen: 1) helder beleid, 2) een goede registratie van aanwezigheid, 3) inzicht in de niveaus van verzuim (incidenteel, opkomend en structureel), en 4) overleg met betrokkenen om risico's en beschermende factoren in beeld te brengen. Lees het rapport ['Terug naar school: effectieve interventies'](#).

Uitzending RADAR: overgangproblemen bij 18- naar 18+

In de uitzending van het programma Radar op 20 april 2026 werd aandacht geschonken aan de ervaren overgangproblemen bij 18- naar 18+ jaar. In de uitzending komen naast een jongvolwassene en een jongere, een kinder- en jeugdpsycholoog, een medewerker van MIND US, Tweede Kamerlid Lisa Westerveld en minister Mirjam Sterk aan het woord. In het item is onder andere aandacht voor de verlengde jeugdzorg en (de onwetendheid ten aanzien van) het overgangsregeling vanuit de zorgverzekeraars. Kijk [hier](#) de uitzending terug. Vanaf minuut 08:25 komt het item aan bod. De VNG, Zorgverzekeraars Nederland, en gemeenten Apeldoorn en Barneveld hebben [schriftelijk gereageerd](#) op vragen van de redactie.

Documentaire Credible Messengers in Amsterdam

Jongeren die verzeild zijn geraakt in de (drugs)criminaliteit, zijn vaak moeilijk bereikbaar voor hulp. Door succesvolle ervaringen en wantrouwen verminderen veel van deze jongeren de reguliere hulpverlening. Er is een groep Amsterdammers die wél tot deze jongeren weet door te dringen: de credible messengers. Dit zijn ervaringsdeskundigen op het gebied van criminaliteit die hun verleden achter zich hebben gelaten en getraind zijn om jongeren met complexe problematiek te begeleiden. Met persoonlijke coaching proberen ze hen weer op het rechte pad te krijgen. In de KRO-NCRV documentaire 'Credible Messengers' worden jongeren, die met vallen en opstaan werken aan een nieuw leven, een jaar gevolgd. Nieuwsgierig geworden? Bekijk de [documentaire](#).

Regioadviseurs

Voor (ondersteunings)vragen bij de aanpak voor jongeren en jongvolwassenen in een kwetsbare situatie in jouw gemeente kun je terecht bij de regioadviseurs van het Platform Sociaal Domein. Zij werken vraaggericht. Wil je eens kennismaken met jouw regioadviseur? Neem dan contact met ze op:

Regio	Naam	Contact
Noord (Groningen)	Wanda van der Zee	wanda.vanderzee@vng.nl 06-14278523
Noord (Friesland, Drenthe)	Vincent Vos	vincent.vos@vng.nl 06-34196173
Noord-West (Noord-Holland)	Annelies Mulder	annelies.mulder@vng.nl 06-83989517
Oost (Overijssel, Gelderland)	Anner Bindels	anner.bindels@vng.nl 06-27323071
Midden (Utrecht, Flevoland)	Georgette Bouman	georgette.bouman@vng.nl 06-10733762
Zuid-West (Zuid-Holland en Zeeland)	Vacant	aanpak16-27@vng.nl
Zuid-West (West-Brabant)	Annika Verhagen	annika.verhagen@vng.nl 06-23012776
Zuid-Oost (Oost-Brabant en Limburg)	Ariëne Heesters	arienne.heesters@vng.nl 06-25158483

Contact

Heb je informatie die je wil delen in deze nieuwsbrief? Of een opmerking of vraag naar aanleiding van de nieuwsbrief? Stuur dan een berichtje naar aanpak16-27@vng.nl.

Landelijk Gemeentelijk Netwerk 16-27

